

Βρυξέλλες, 28 Νοεμβρίου 2024
(OR. en)

16368/24

COH 75

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 28 Νοεμβρίου 2024

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 15498/24

Θέμα: Ο ρόλος της πολιτικής συνοχής στην αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων στην ΕΕ
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (28 Νοεμβρίου 2024)

Επισυνάπτονται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τον ρόλο της πολιτικής συνοχής στην αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων στην ΕΕ, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο (Γενικές Υποθέσεις/Συνοχή) κατά την 4062η σύνοδό του στις 28 Νοεμβρίου 2024.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τον ρόλο της πολιτικής συνοχής στην αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων στην ΕΕ

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ΟΤΙ:

- 1) Στη δήλωση της Γρανάδας της 6ης Οκτωβρίου 2023 τονίστηκε ότι είναι ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι δημογραφικές προκλήσεις, στο πλαίσιο των προσπαθειών για την οικοδόμηση μιας ισχυρότερης, πιο δυναμικής, ανταγωνιστικής και συνεκτικής Ευρώπης σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο, με γνώμονα πάντοτε τις ευρωπαϊκές αξίες και αρχές, τα θεμελιώδη δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου·
- 2) Στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Δημογραφική αλλαγή στην Ευρώπη: μια εργαλειοθήκη για δράση» τονίστηκε ότι είναι σημαντικό τα μεν κράτη μέλη να ενσωματώσουν τις δημογραφικές ανησυχίες στις σχετικές προτάσεις πολιτικής και στις συνοδευτικές τους εκτιμήσεις επιπτώσεων, η δε Επιτροπή να το πράξει σε επίπεδο ΕΕ, κατά περίπτωση·
- 3) Στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Αξιοποίηση ταλέντων στις περιφέρειες της Ευρώπης» επισημαίνεται μια σειρά προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι περιφέρειες οι οποίες πλήττονται περισσότερο από την εν εξελίξει δημογραφική μετάβαση, ιδίως οι περιφέρειες που βρίσκονται σε τέλμα ανάπτυξης ταλέντων, οι περισσότερες από τις οποίες είναι λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, και οι περιφέρειες που κινδυνεύουν να βρεθούν σε τέτοιο τέλμα· επισημαίνονται επίσης οι συναφείς κίνδυνοι όσον αφορά την εμφάνιση νέων και αυξημένων εδαφικών ανισοτήτων στην ΕΕ·
- 4) Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη «διαχείριση της δημογραφικής αλλαγής στην Ευρώπη» υπογραμμίστηκε η ανάγκη περαιτέρω δράσης για τη διαχείριση της δημογραφικής αλλαγής, με την καταβολή συνεχών προσπαθειών, ώστε να αποτυπώνονται η δημογραφική αλλαγή και ο αντίκτυπός της στην ανταγωνιστικότητα, το ανθρώπινο κεφάλαιο και την ισότητα, ενόψει περαιτέρω συζητήσεων για ένα θέμα τέτοιας στρατηγικής σημασίας για την Ένωση·

- 5) Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την πολιτική συνοχής, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το μέλλον της πολιτικής συνοχής και στα συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα την ανακοίνωση σχετικά με την 9η έκθεση για τη συνοχή δόθηκε έμφαση στην ψηφιακή, την πράσινη και τη δημογραφική μετάβαση, με τις οποίες είναι αντιμέτωπη η Ένωση, καθώς και στις υφιστάμενες και τις αναδυόμενες προκλήσεις που απαριθμούνται στα κείμενα αυτά·

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- 6) ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι δημογραφικές προκλήσεις παίζουν κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση του μέλλοντος όλων των περιφερειών και των πολιτών της ΕΕ και μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, καθώς και την ανθεκτικότητα και την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ στο σύνολό της, διευρύνοντας ενδεχομένως τις ανισότητες μεταξύ και εντός των περιφερειών·
- 7) ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η πολιτική συνοχής είναι ένα από τα σημαντικότερα μέσα της ΕΕ που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων με τη στήριξη τόσο μέτρων μετριασμού όσο και μέτρων προσαρμογής, ιδίως μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) με επενδύσεις στους ανθρώπους, το ανθρώπινο κεφάλαιο, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία, και μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) με επενδύσεις στον δίκαιο οικονομικό μετασχηματισμό και την αναζωογόνηση, την καινοτομία, την ψηφιοποίηση, καθώς και σε βιώσιμες υποδομές και προσβάσιμες υπηρεσίες στις περιφέρειες·
- 8) ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οι πολιτικές απαντήσεις στις δημογραφικές προκλήσεις θα πρέπει να συνάδουν με τις στρατηγικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και ταυτόχρονα να βασίζονται στην τοπική και περιφερειακή πραγματικότητα, και να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται με την ενεργό συμμετοχή των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών· δεδομένου εξάλλου ότι οι δημογραφικές προκλήσεις δεν επηρεάζουν όλους τους τομείς στον ίδιο βαθμό, ΘΕΩΡΕΙ, συνεπώς, ότι η πολιτική συνοχής θα πρέπει να συνεχίσει να διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων και στο μέλλον, μέσω ολοκληρωμένων τοποκεντρικών και ανθρωποκεντρικών στρατηγικών, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, την αρχή της εταιρικής σχέσης και την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, καθώς και την επιμερισμένη διαχείριση·

- 9) ΕΚΤΙΜΑ ότι για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων απαιτούνται ολιστική προσέγγιση και ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, με στόχο την ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και ανθεκτικότητας, τη διατήρηση ταλέντων και την επιστροφή εγκεφάλων, καθώς και για να προλαμβάνονται οι ελλείψεις δεξιοτήτων κατά τρόπο που να διασφαλίζει μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη και κοινωνική ένταξη σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ, καθώς και σχετικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις ευθυγραμμισμένες με τις προτεραιότητες των κρατών μελών και στήριξη για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας·
- 10) ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ, ως εκ τούτου, τη σημασία που έχει η πολιτική συνοχής για την επίτευξη των υφιστάμενων ειδικών στόχων τόσο του ΕΚΤ+ όσο και του ΕΤΠΑ· και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να διερευνήσει περαιτέρω τομείς στήριξης για το μέλλον οι οποίοι είναι σημαντικοί για την αντιμετώπιση της δημογραφικής αλλαγής·
- 11) ΤΟΝΙΖΕΙ ότι, ελλείψει συνολικής προσέγγισης, η στήριξη στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής για την αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων παραμένει μέχρι στιγμής κατακερματισμένη· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οι δημογραφικές ανάγκες και προκλήσεις θα μπορούσαν επίσης να αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο ολοκληρωμένων στρατηγικών εδαφικής ανάπτυξης· ΚΑΛΕΙ συνεπώς την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο ενίσχυσης των συνεργειών μεταξύ των ταμείων της πολιτικής συνοχής μετά το 2027, μεταξύ άλλων ενισχύοντας τις ολοκληρωμένες εδαφικές προσεγγίσεις·
- 12) ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση της πολιτικής συνοχής στο μέλλον θα ενισχύσει επίσης τις προσπάθειες της ΕΕ για την αναγνώριση και την αντιμετώπιση τόσο του αντικτύπου της δημογραφικής αλλαγής όσο και των δυνητικών συνεπειών της πρόκλησης αυτής στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση·
- 13) ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι τα παρόντα συμπεράσματα διατυπώνονται με την επιφύλαξη των διαπραγματεύσεων για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2027.